

ΕΓΚΩΜΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΑ ΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟΝ,
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΜΥΡΩΝ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ.

Εὐλόγησον, πάτερ.

νθρωπε τοῦ Θεοῦ καὶ πιστὲ δουλε Νικόλαε· οἰκονόμε τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, καὶ ἄνερ τῶν τοῦ Πνεύματος ἐπιθυμιῶν, πρόσδεξαι τὸν λόγον τοῦτον ὅπου σοὶ προσφέρω ὡς δῶρον, καὶ νόμιζε τοῦτον ὡσάν μίαν εὐχαριστίαν

ἀντὶ τῆς χάριτος, ὅπου ἔδειξες εἰς ἐμέ, καὶ ἀντὶ τῆς παραδόξου καὶ θερμῆς βοήθειας, ὅπου εἰς ἐμένα ἐνήργησες. Ὀνομάζω δέ σε στύλον τῆς πίστεως καὶ στερέωμα καὶ φωστῆρα τοῦ κόσμου, λόγον ζωῆς ἔχοντα, διατὶ αἱ πολλαὶ ἀρεταὶ σου πολλὰ ἐπροξένησαν εἰς ἐσένα καὶ τὰ ὀνόματα· καὶ κανένα καλὸν καὶ ἀρετὴ δὲν ἐγλύτωσεν ἀπὸ λόγου σου, ὧ ἄριστε τῶν ποιμένων καὶ Ἀρχιερέων, Νικόλαε πολυῦμνητε. Διότι εἰς τὴν μακαρίαν ψυχὴν σου, ὡσάν εἰς θησαυρὸν χρυσοῦν, ὕλας τὰς πολυτίμους ἀρετάς, ὡσάν πολυτίμους πέτρας, ἀπεθησαύρισας· ὅθεν καὶ ἔγινες εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην περιβόητος· ἐπειδὴ δὲν φωτίζει

τόσον τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ὁ λύχνος ὅπου εὐρίσκεται εἰς ὑψηλὸν τόπον, ὅσον φωτίζεις ὅλον τὸ ποίμνιόν σου καὶ ὁδηγεῖς αὐτὸ εἰς τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς θεογνωσίας, ἐσὺ ὅπου ἐβάλλθης ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Χριστόν, τὸ ἀληθινὸν φῶς, ἐπάνω εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον, διὰ νὰ φωτίξης τὸν σκοτεινὸν καὶ ἀφεγγῆ τόπον τοῦ κόσμου. Ὅθεν καὶ φέγγοντας ὡσάν ἀπὸ μίαν ὑψηλὴν κορυφὴν, ὄχι μόνον τοὺς πλησίον φωτίζεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς μακράν, μὲ τὸ ἀπλανὲς φῶς τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γνώσεως. Ἐσένα γὰρ ἔκαμεν ἀληθῶς ὑψηλὸν ἢ εὐαγγελικὴ πολιτεία· ἐσένα ἔκαμε νὰ ἀναβῆς ἐπάνω σχεδὸν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἢ καθαρότης καὶ θεωρία τῆς τοῦ Θεοῦ δόξης τε καὶ λαμπρότητος. Ἐκ τούτου ἐσύναξες εἰς τὸν ἑαυτὸν σου τὰς πολυειδεῖς ἀρετὰς διὰ μέσου τῆς πρακτικῆς φιλοσοφίας, καὶ ὡσάν φιλόπονος μέλισσα ἐπεριτριγύρισες ὅλους τοὺς βίους τῶν Ἁγίων, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν ἐσυνάθροισες. Διατὶ ποῖον Ἁγιον δὲν ἐμιμήθης, ὧ πάτερ; ἢ ἀπὸ ποῖον δίκαιον ἔμεινας ὀπίσω; ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μὲ ποῖον ἐνάρετον ἐσυνερίσθης καὶ δὲν ἐπαρομοιάσες μὲ τοῦ-

τον τὸν ἑαυτὸν σου; Ὁ δίκαιος Ἄβελ ἐπαι-
νέθη, διατὶ εἰς τὸν Θεὸν ἐπρόσφερε τὰ
δῶρά του· ἐσὺ δέ, ὦ δικαιοσύνη πάτερ,
ὄλον τὸν ἑαυτὸν σου ὡσάν δῶρον λογικὸν
εἰς τὸν ἀνευδεῆ Θεὸν ἀφιέρωσας. Ὁ Ἐνὼς
ἤλπισεν εἰς τὸν Κύριον· ἐσὺ δέ, ὦ πάτερ,
ἀκόμη εἰς τὴν γῆν εὐρισκόμενος, ἔλαβες
φανερὰς τὰς ἀποδείξεις καὶ ἀρραβῶνας
τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀποτεθησαυρισμένων
ἐλπίδων. Ὁ Ἐνώχ εὐαρεστήσας εἰς τὸν
Θεὸν μετετέθη καὶ οὐχ εὐρίσκετο· ἐσὺ δέ
ὄλον τὸ φρόνημα τῆς ψυχῆς σου μεταθέσας
ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανόν, ὅλος ἐξέστης
εἰς τὸν Θεόν καὶ ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν
τούτων ἔλαβες τὰ μένοντα καὶ αἰώνια. Ὁ
Νῶε μὲ τὸ νὰ ἦτον δίκαιος, ἔγινεν εὐπρόσ-
δεκτος εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὰς θυσίας ὅπου
ἔκαμε, καὶ μὲ ξυλίνην κιβωτὸν τὰ γένη τῶν
ἀλόγων ζώων διέσωσεν, ὅταν ὁ κατα-
κλυσμὸς ὄλην τὴν γῆν συνεκάλυψε· ἐσὺ δέ,
ὦ θεῖε Νικόλαε, ἐπρόσφερες εἰς τὸν Θεὸν
λογικὰς θυσίας καὶ λατρείας πνευματικὰς,
καὶ ἔδειξες ὡς ἄλλην κιβωτὸν τὴν Ἐκκλη-
σίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐλύ-
τρωσες ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν τῆς τοῦ
Ἀρείου αἰρέσεως τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος,
μὲ τὴν ὀρθὴν διδασκαλίαν τῶν λόγων σου.
Ὁ Ἀβραὰμ θαυμάζεται διὰ τὴν φιλοθεϊαν
ὁμοῦ καὶ φιλοξενίαν του καὶ μακαρίζεται,
διατὶ ἐπρόσφερεν ἀθυσιάστως εἰς τὸν Θεὸν
τὸν ἐξ ἐπαγγελίας υἱόν του, ὡσάν μίαν
θυσίαν εὐπρόσδεκτον· ἐσὺ δέ, ὦ πάτερ,
αὐτὸν τὸν ἴδιον Χριστὸν ξενοδοχεῖς καὶ φι-
λεύεις, μὲ τὸ νὰ μεταδίδῃς εἰς τοὺς χρι-
στιανούς ἀπὸ τὴν πνευματικὴν τῶν μυστη-
ρίων τράπεζαν, καὶ νὰ θυσιάζῃς ὄχι υἱόν
σου ἀγαπητόν, ἢ πρόβατον ἀντὶ τοῦ υἱοῦ
σου θυσιαζόμενον, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ προσ-
φέρῃς νοητῶς πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν ὄλον
τὸν ἑαυτὸν σου καὶ νὰ θυσιάζῃς τὴν ζωὴν
σου εὐαγγελικῶς διὰ τὰ λογικά σου πρό-
βατα. Ὁ Ἰσαὰκ δοξάζεται διὰ τὴν δικαιο-

σύνην του· ἐσὺ δέ, ὡσάν ἕνας κανὼν τῆς δι-
καισύνης, τρέχεις πανταχοῦ διὰ τοῦ ἁγί-
ου Πνεύματος, καὶ ἐμποδίζεις μὲ πολλὴν
παβρότητα ἐκείνους ὅπου θέλουν νὰ ἀδι-
κοῦν καὶ φοβερίζεις φανερῶς καὶ αὐτοὺς
τοὺς βασιλεῖς εἰς τὸ ἄναιρόν τους. Ὁ
Ἰακώβ ἔγινεν ἀείμνηστος διὰ τὴν ἀπλότη-
τα τῆς γνώμης καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τέ-
κνων του, εἰς τὸν ὅποτον ἐφάνη καὶ σκῆλα
εἰς οὐρανὸν φθάνουσα, προεικονίζουσα
ἄλλο μυστήριον μεγαλύτερον· σὺ δέ, ὦ
θεῖε Νικόλαε, δὲν ἔπαυσες ἀπὸ τοῦ νὰ
γεννᾷς πνευματικῶς εἰς τὸν ἀρχιποίμενα
Χριστὸν Πατριάρχας καὶ Ποιμένας καὶ
ποίμνια· ἀπὸ τὸν ὅποτον Χριστὸν καὶ τὴν
λογικὴν σου ποίμνην ἐνεπιστεύθης καὶ
πνευματικὰς ἀναβάσεις εἰς τὴν καρδίαν
σου τιθέμενος καὶ ἀναβαίνοντας ἀπὸ βα-
θμοῦ εἰς βαθμόν, καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν
μεταμορφούμενος, ὑψώθης θεωρητικῶς
ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὰ οὐράνια. Ὁ Ἰωβ ἔγινε
περιφανῆς εἰς τὸν κόσμον διὰ τὴν ἀκακίαν
καὶ τὴν ὑπομονήν, ὅπου εἰς τοὺς πειρα-
σμούς ἔδειξεν· ἐσὺ δέ, ὦ πάτερ, συνερισθῆς
μὲ τὸν Ἰωβ, ἐμιμήθης τὴν καρτερίαν του,
διατὶ δὲν ἐσαλεύθης ἀπὸ τοὺς πειρασμούς
τῶν αἰρέσεων, ἀλλὰ ἐκτύπησαν μὲν τὰ κύ-
ματα τῶν δεινῶν εἰς τὸν πύργον τῆς ψυχῆς
σου, δὲν ἐδυνήθησαν ὅμως καὶ νὰ ἀρπά-
σουν τὸν πλοῦτον τῆς ὑπομονῆς σου. Ὁ
Ἰωσήφ διὰ τὴν σωφροσύνην καὶ διὰ τὴν
μοιρασίαν τοῦ σιταρίου ἐστάθηκε περιβόη-
τος· ἐσὺ δέ, ἱερὲ Νικόλαε, ὄλος ἐστάθης
μία ζωντανὴ εἰκόνα τῆς σωφροσύνης καὶ
μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς γλυκυτάτης σου
φωνῆς ἐχρημάτισας εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν
Λυκίων ἕνας διαμοιραστής τοῦ πνευματι-
κοῦ σιταρίου. Ὁ Μωϋσῆς κηρύττεται διὰ
τὴν πραότητα ὅπου εἶχε καὶ διὰ τὴν νομο-
θεσίαν τοῦ λαοῦ ὅπου ἔδωκε, καὶ ὀνομάζε-
ται θεὸς Φαραὼ καὶ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λα-
οῦ κυβερνήτης καὶ ὁδηγός· ἐσὺ δέ, τρισόλ-

βιε πάτερ, πρᾶος μὲν ἦσουν εἰς ὄλους, φοβερὸς δὲ εἰς τοὺς ἀμαρτάνοντας· νομοθετῶν εἰς ὄλον τὸν λαόν, διὰ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰ πονηρὰ ἔργα, καὶ καταβυθίζοντας εἰς τὸ πέλαγος τῶν κατορθωμάτων σου ὡς ἄλλον Φαραῶ τῶν παθῶν τὰς ἐπαναστάσεις. Ἀνδρεῖος ἐφάνη ὁ Δαβὶδ μὲ τὸ νὰ ἐνίκησε τὸν ὑπερήφανον Γολιάθ μὲ τὴν ἀρματωσίαν τοῦ πνεύματος· καὶ σὺ ἐφάνης γενναϊότατος, μὲ τὸ νὰ ἐνίκας καθ' ἐκάστην τὸν νοητὸν Γολιάθ καὶ τύραννον τῶν ψυχῶν διάβολον, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐδίωκες ἀπὸ τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ τοὺς αἰρετικούς, ὡς λύκους καὶ ἄρπαγας. Καί, διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, μὲ τοιοῦτον τρόπον ἐσυναρίθμησες τὸν ἑαυτὸν σου, ὦ θεῖε Νικόλαε, εἰς τὸν χορὸν τῶν δικαίων, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν προφητῶν, διὰ μέσου τῶν πρακτικῶν ἀρετῶν σου. Καὶ ἄλλων μὲν ἐμιμήθης τὴν παρῆρσιαν, ἄλλων δὲ τὴν πραότητα, ἄλλων τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὴν συμπάθειαν, καὶ ἄλλων τὴν τῆς ζωῆς ὑψηλότητα. Οὐ μόνον δὲ τῶν παλαιῶν Δικαίων καὶ Προφητῶν ἐφάνης ἀκόλουθος, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ Ἀποστόλων, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια, τὸ κάλυμμα τοῦ νόμου τὸ σκιῶδες ἀποσκεπάσασα, ἐφάνέρωσε καθαρῶς τῆς ἐν Πνεύματι ἀληθείας τὰ μυστήρια. Τούτων, λέγω, τῶν Ἀποστόλων ἐσὺ γενόμενος μιμητῆς, ἐστάθης τῆς Ἐκκλησίας ὀφθαλμὸς καὶ μέριμνα καὶ σάλπιγξ πολυφώνος. Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ εἰποῦμεν ἐκεῖνο τὸ λόγιον τῆς Γραφῆς· μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Καί, εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος· καὶ πολλὰ πρεπόντως. Διατί, ὅταν ἐγκωμιάζεται ὁ δίκαιος εὐφραίνονται οἱ λαοί. Ἀλλὰ τίς ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ κατ' ἀξίαν τὰ ἐδικά σου ἐγκώμια; ἢ τίς νὰ ἐπαινέσῃ τὸ μέγεθος τῶν τῆς ζωῆς σου μεγάλων κατορθωμάτων, πολυῦμνητε πάτερ Νικό-

λαε; Διατί ὅ,τι ὄνομα ἠθέλαμεν νὰ σὲ ὀνομάσωμεν, μακρὰν εἶναι τοῦτο τῆς ἀληθείας καὶ τῶν πραγμάτων· καὶ ἀνίσως ἠθέλαμεν νὰ συγκρίνωμεν τὰ ἐδικά σου κατορθώματα μὲ τὰ τῶν ἄλλων, ἐξ ἀνάγκης ἔχουν νὰ μείνουν ἐκεῖνα ὀπίσω καὶ νὰ φανοῦν ἐλλιπῆ ἀπὸ τὰ ἐδικά σου. Τί λοιπὸν νὰ σὲ ὀνομάσωμεν; Γεωργόν; ναί, καὶ ἀληθεύει βέβαια ὁ λόγος θεωρητικῶς νοούμενος. Διατί ἐσὺ γεωργήσας ὅλα τὰ λογικὰ χωράφια τῆς ἐπαρχίας τῶν Λυκίων, τὰς μὲν ἀκάνθας τῆς ἀπιστίας ἀπὸ αὐτὰ ἐξεβρίζωσας, τὸν δὲ ζῶντα λόγον τῆς εὐσεβείας εἰς ταῦτα κατέσπειρας, καὶ τὸ θέρος τούτου καὶ τὸν καρπὸν εἰς τὰς πνευματικὰς ἀποθήκας ἀπεθησαύρισας. Νὰ σὲ ὀνομάσωμεν ἀρχιτέκτονα; καὶ δὲν ψευδόμεθα, διατί ἐσὺ ἐκρήμνισες τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων καὶ τοὺς ναοὺς τῶν ἀκαθάρτων δαιμόνων μὲ τὴν μηχανὴν τῶν κατορθωμάτων σου, ἀνήγειρας δὲ Ἐκκλησίας εἰς τὸν Χριστόν, κατὰ διαφόρους τόπους, καὶ ναοὺς ἱεροῦ καὶ σεβασμίου τῶν θείων μαρτύρων ἔκτισας. Καὶ ὡς μὲν γεωργός, καλλιερῶν τὰς νεοφύτους καὶ λογικὰς ἀμπέλους, καρποφόρους ταύτας ἀπέδειξας· ὡς δὲ σοφὸς ἀρχιτέκτων, τὰς νέας τῶν πιστῶν Ἐκκλησίας ἐπάνω εἰς τὸ θεμέλιον τῆς πίστεως ἐστερέωσας, μὲ τὴν ἀρχιτεκτονίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τί νὰ σὲ ὀνομάσωμεν; Στρατιώτην; ναί, βέβαια στρατιώτην· διατί ἐσὺ στρατευόμενος κατὰ τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν, ὡσὰν ἀρχιστράτηγος τὴν ἀρματωσίαν τοῦ ἐνθέου λόγου ἐζώσθης· καὶ τὰς μὲν προσβολὰς καὶ ἐναντιότητας τῶν παθῶν ἀποβαλὼν μὲ τὴν περικεφαλαίαν τῆς πίστεως, ἔστηκας ὡσὰν πέτρα ἄσειστος καὶ ἀκλόνητος, κάθε πόλεμον τῶν ἐναντίων διώκοντας ἀπὸ λόγου σου· μεταχειριζόμενος δὲ τὴν ἐλπίδα ὡσὰν σκουτάρι στερβρότατον, ἀντιπολεμεῖς ἐκείνους ὁποῦ τολμῶσι νὰ σὲ κτυπήσουν καὶ

τοὺς ἀποδιώξεις ἀπὸ τὸ ποιμνιόν σου καὶ ὑπερασπίξῃσαι τοῦτο. Καὶ ἔτσι, μετὰ τὴν διὰ λόγου ὑπεράσπισιν τοῦ ποιμνίου σου, συμβοηθεῖς αὐτὸ διὰ τοῦ ἔργου. Καὶ μὲ τὴν μάχαιραν τῆς πίστεως ἀποκόπτεις ἀπὸ τὴν ρίζαν τὴν τοῦ Ἀρείου κατατομήν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχώριζε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Θεότητα, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὴν συναποκόπτεις καὶ τὴν τοῦ Σαβελλίου συναίρεσιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀναιροῦσι τῆς ἁγίας Τριάδος τὰς θείας ὑποστάσεις, ἓνα μονοὑπόστατον Θεὸν κακῶς δογματίζοντες. Οὐ μόνον δὲ αὐτούς, ἀλλὰ μὲ ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ μαχαίρι τοῦ θείου ζήλου, ὡσὰν ἄλλος Φινεὲς μὲ τὸν αὐτὸν σηρομάστιν, θανατώνεις ὁμοῦ καὶ ἐκείνους ὁποῦ τολμοῦν νὰ συγχύζουν ἢ νὰ χωρίζουν τὴν οἰκονομικὴν ἐνανθρώπησιν Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐνὸς τῆς μακαρίας καὶ σεβασμίας Τριάδος· καὶ δὲν φρονοῦν ὀρθῶς τὸ κατ' αὐτὴν μυστήριον, μηδὲ ὁμολογοῦν ὅτι αἱ δύο φύσεις, αἱ καθ' ὑπόστασιν ἐνωθεῖσαι ἐν τῷ ἐνὶ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἔμειναν καὶ ἀσύγχυτοι ἐν ταυτῷ καὶ ἀχώριστοι. Ἄλλὰ, ἢ λέγουν πὼς ἐσυγχύσθησαν μία μὲ τὴν ἄλλην, ἢ πὼς ἐχωρίσθησαν μία ἀπὸ τὴν ἄλλην. Τί λοιπὸν νὰ σὲ ὀνομάσωμεν; Ἄγγελον; ναί, καὶ ἀληθῶς. Ἐσὺ σῶμα ὑλικὸν ἔχοντας, δὲν ἐστάθης μακρὰν ἀπὸ τῶν ἀγγέλων τὴν αὐλίαν, φαινόμενος ὡσὰν ἓνας οὐράνιος ἄνθρωπος καὶ ἐπίγειος ἄγγελος· διατὶ ἐσὺ δὲν εἶχες διαφορετικὴν τὴν ταχύτητα ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους. Εὐρισκόμενος γὰρ εἰς τὰ Μύρα, ἐφάνης δι' ὄνειρου πρὸς τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ φοβερίσας αὐτόν, ὁποῦ ἐμελέτα νὰ πράξῃ εἰς τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἀδικὸν φόνον, ἐμποδίσας ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τὸ χέρι του, ὁποῦ ἦτον ἔτοιμον εἰς σφαγὴν, ἀκολουθῶς ἐλύτρωσας τοὺς τρεῖς ἀθώους ἐκείνους ἄνδρας ἀπὸ τὸν αἰφνίδιον θάνατον. Καὶ τί θαυμαστότε-

ρον ἀπὸ τοῦτο ἔκαμεν ὁ ἄγγελος τὸν παλαιὸν καιρὸν, ὅταν ἤρπασε τὸν Ἀββακούμ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐπῆγεν αὐτόν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἐπάνω τοῦ λάκκου τῶν λεόντων, διὰ νὰ φέρῃ φαγητὸν εἰς τὸν Δανιήλ τὸν προφήτην; Καραβοκύρην νὰ σὲ ὀνομάσωμεν; καὶ ἀληθεύομεν, διατὶ ἐσὺ κυβερνᾷς ἐπιμελῶς μὲ τὸ τιμόνι τῶν προσευχῶν σου, τόσον τοὺς εἰς τὴν μεγάλην καὶ εὐρύχωρον θάλασσαν πλέοντας, ὅσον καὶ τοὺς ἐν τῇ γῆ κινδυνεύοντας· καὶ τὴν μὲν φουρτοῦναν τούτων καταπραΰνεις, τὴν δὲ ζάλην μεταβάλλοντας εἰς γαλήνην μὲ τὰς πρεσβείας σου, ὀδηγεῖς ὅλους εἰς τὸν λιμένα τῆς ἀπαθείας καὶ σωτηρίας, πανιερώτατε. Καὶ τοῦτο εἶναι φανερόν, διατὶ ἐσὺ ὁ ἴδιος ἐφάνης μίαν φορὰν ὡσὰν ἐπιβάτης καὶ γιολτζῆς εἰς τοὺς ναύτας, καὶ τοὺς ὠδήγησας εἰς τὴν ἐπαρχίαν σου, ὅταν πεῖνα μεγάλη αὐτὴν ἐβασάνιζεν. Ἡξεύρει τοῦτο καὶ ὁ λιμένας ὁ ἐπονομαζόμενος Ἀδριάκης ὁποῦ ἐδέχθη τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐκεῖσε ὠδήγησας, διὰ νὰ θρέψῃς τὸν πεινασμένον λαόν σου καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσῃς τῆς πείνας τὴν ἀγριότητα. Εἰς τοὺς ναύτας ἐκείνους ἔδωκες καὶ τρία φλωρία ἀβραβῶνα, καὶ εὐθύς ἔγινες ἄφαντος· ἀγκαλὰ καὶ ἕως τέλους δὲν ἦτον τρόπος νὰ μένης ἀφανέρωτος πὼς ἐσὺ ἦσουν ὁ φροντιστὴς καὶ ὑπέρμαχος τῶν ἐπαρχιωτῶν σου Λυκίων, ἀγγελικῆ κατὰ τὸν τρόπον καὶ κατὰ τὸ ἔργον Νικόλαε· Διατὶ τὸ νὰ ἦσουν ἀκόμη δεδεμένος μὲ τὸ σῶμα, πρὸ τοῦ νὰ ἀναλύσῃς εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔπειτα νὰ πηγαίνῃς μὲ διαφόρους τρόπους εἰς τοὺς θλιβομένους, καὶ τοὺς μὲν ἐν ἀνάγκαις νὰ βοηθῇς ὀγληγορώτατα, τοὺς δὲ καταδικαζομένους νὰ ἐλευθερώσῃς ἀπὸ τὴν σφαγὴν, ταῦτα τί ἄλλο σὲ φανερώνουσι πάρεξ πὼς εἶχες τῶν Ἀγγέλων τὴν ἀσαρκίαν καὶ μὲ ταύτην εὐκόλως ἔτρεχες ἀπάνω καὶ κάτω, ἐργαζόμενος τὰ θαυμάσια; Ποῖος δὲ νὰ μὴ

θαυμάση τὴν μακροθυμίαν σου; ἢ ποῖος νὰ μὴν ἐκπλαγῇ τὸ γλυκὺ καὶ εὐκατάδεκτον τῆς γνώμης σου; ποῖος νὰ μὴν ἐπαινέσῃ τὸ εἰρηνικὸν καὶ παρακαλεστικὸν τῆς καρδίας σου; Λέγουσι γὰρ ὅτι σὺ ἐπισκεπτόμενος μίαν φορὰν τοὺς χριστιανούς, τὰ κλήματα τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου τοῦ Χριστοῦ, ἐσυναπάντησας τὸν μακάριον Διόγνητον, ὅστις ἐχρημάτισεν ἓνα καιρὸν Ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας τῶν αἰρετικῶν Μαρκιωνιστῶν· καὶ ἐπειδὴ, γενομένης διαλέξεως ἐκ τῶν γραφῶν, ἤλεγξας αὐτόν, δὲν ἔπαυσες ἕως οὗ ἔφερες τὸν ἄνδρα εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ὀρθοδοξίας. Ὅθεν, ἐπειδὴ ἠκολούθησεν κάποιος ὀλίγος θυμὸς καὶ παροξυσμὸς, ἐσύ, ὦ πάτερ, μὲ μεγάλην φωνὴν εἶπες τὸ ἀποστολικὸν ἐκεῖνο τοῦ Παύλου ῥητὸν πρὸς αὐτόν· ἔλα, ἀδελφέ, νὰ φιλιωθῶμεν, πρὸ τοῦ ὃ ἥλιος νὰ βασιλεύσῃ, καὶ νὰ μᾶς εὐρῆ ἐπάνω εἰς τὸν παροξυσμὸν τοῦτον. Ἄλλ' ὦ πάτερ πατέρων, ἀξιάγαστε λαμπτήρ· τὸ στερέωμα τῶν Ἐκκλησιῶν· τὸ στήριγμα τῶν πιστῶν· ἡ ταχίστη ἀσφάλεια, ἡ βοήθεια τῶν ἀδικουμένων· Σὲ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ποιμάνῃς καὶ τώρα καὶ περισσότερο, καὶ νὰ μᾶς φυλάττης θερμότερον, μὲ τὸ νὰ παραστέκεσαι καθαρὸς εἰς τὸν καθαρὸν Θεόν, τὴν τελείαν καὶ προσκυνητὴν Τριάδα, τριγύρω εἰς τὴν ὁποίαν συγχορεύεις νοητῶς μὲ ὅλας τὰς ἀγγελικὰς τάξεις. Σὺ ἄνωθεν νὰ μᾶς βλέπῃς καὶ νὰ μᾶς ἐπισκέπτεσαι, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλή, πλουτίζοντάς μας μὲ ἀποστολικά χαρίσματα καὶ μὲ βοηθείας σου πατρικάς. Καὶ μὲ ἐκεῖνα μὲν νὰ μᾶς στηρίξῃς, μὲ αὐτάς δὲ νὰ μᾶς ἀρματώῃς, ὦ πάτερ, ὑποφῆτα τοῦ θείου λόγου, τῶν ἀβρήτων ὑψηγῆτά καὶ διδάσκαλε. Στερέωσον δὲ μὲ ἀνδρείαν καὶ λόγον ἀληθῆ, καὶ τὸν ὁμότροπον διάδοχον τῆς ἐπαρχίας σου· ὅστις, ἀγαθὰ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἔγινεν ὑστερώτερος Ἀρχιερεὺς ἀπὸ ἐσένα, ἀλλ'

ὅμως κατὰ τὴν φρόνησιν καὶ ἡλικίαν δὲν εἶναι ὑστερώτερός σου, ἀλλ' εὐθύς μετὰ σὲ εὐρίσκεται. Ὁμοίως στερέωσον καὶ τοὺς χριστιανούς, τοὺς τοῦτου μὲν ἕντας υἱούς, ἐδικούς σου δὲ ἐγγόνους. Ὅλους αὐτούς μὲ πατρικὰ σπλάγχνα ἐπισκεπτόμενος, ἄμποτε νὰ ἀπυδιώκῃς μὲ τὰ πνευματικὰ κοντάρια τῶν λόγων σου ἐκείνους ὅπου τολμοῦν νὰ πολεμήσουν τὴν λογικὴν ποιμνὴν σου· ἵνα μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἀβλαβὲς διαφυλάττηται τὸ μικρὸν σου ποιμνιον, τὸ ὁποῖον ἐσὺ ἔθρεψας καὶ ποιμαντικῶς περιέθαλψας· Μὴ ἀποκάμῃς, ὦ θεόπνευστε πάτερ, ἀπὸ τὸ νὰ ἐνδυναμώνῃς ὅλους τοὺς ἱερωμένους καὶ κληρικούς καὶ ὅλον τὸν φιλόχριστον λαὸν μὲ τὰ ἀψευδῆ καὶ ζωντανὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας, καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῶν θαυμάτων σου. Καὶ τόσον περισσότερο τώρα πρέπει νὰ τοὺς ἐνδυναμώνῃς, ὅσον περισσότερο τώρα πλησιάζεις κοντὰ εἰς τὸν Θεὸν καθαρώτερον, καὶ ἀκολούθως καταλαμπρύνεσαι περισσότερο ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῶν ἐκ Θεοῦ φωτιστικῶν ἀντιλήψεων καὶ δέχεσαι τὴν ἑλλαμψὴν τῆς πρὸς Θεὸν παρρησίας φανερώτερόν τε καὶ καθαρώτερον. Μακαρίζω σε, ὦ πόλις Μύρα, τὴν τῶν Λυκίων μητρόπολιν, διατὶ ἔτυχες τοιοῦτον ποιμένα καὶ προστάτην φιλότεκνον· διατὶ ἠξιώθης νὰ λάβῃς εἰς τὴν κεφαλὴν σου τοιοῦτον στέφανον δόξης καὶ γέρας καὶ καύχημα. Ποῖον τοῦτον; Νικόλαον τὸν μέγαν· τὸν ὀπτανόμενον φανερῶς μὲ θεϊκὴν νεῦσιν εἰς τοὺς ἐν ἀνάγκαις εὐρισκομένους· τὸν ὀγλήγορον τῶν ἀδικουμένων βοηθόν· τὸ ἱερώτατον ἄγαλμα τῶν ἱερωμένων· τὸν μέγαν εἰς τὰ θαύματα καὶ φοβερὸν εἰς τὰ σημεῖα· τὸν ἐλευθερώνοντα τοὺς ἀθώους ἀπὸ τὸν κίνδυνον καὶ ἐμποδίζοντα μὲ τὰ ὄνειρα ἐκείνους ὅπου βούλονται νὰ τοὺς ἀδικήσουν. Μακαρία καὶ εὐτυχὴς εἶσαι ἐσὺ ἀνάμεσα εἰς τὰς πόλεις, διατὶ ἔθρεψας τοιοῦτον φύλακα καὶ ἀπέ-

κτησας ἀρχιερέα σου, τὸν ὁποῖον, τὸ φῶς ἃς εἰποῦμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀκουλουθήσωμεν, καὶ εἰς τὴν σхиάν αὐτοῦ ὅτι νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ἀναπαυθῶμεν, καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἱερεμίας. Ἔχεις μαζί μὲ τὸν λαὸν τοῦτον, ὦ πάτερ, καὶ τοὺς γενναίους ἀγωνιστὰς τῆς εὐσεβείας, τὸν Κρήσκεντα λέγω, καὶ Διοσχορίδην καὶ Νικοκλέα· τοὺς τρεῖς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἱεροφεγγεῖς καὶ ὁμόφρονας μάρτυρας, τοὺς ὁποίους ἡ αὐτὴ Τριάς ἐτίμησε μὲ τὰ νικητικὰ τῆς βασιλείας στέφανα καί, συνάφασα ἑναρμονίως, ἐστεφάνωσεν ἀξίως ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς καὶ τὴν ἐδικὴν σου ἀοίδιμον κεφαλὴν· ἕνα μὲν, διατὶ καὶ ἐσὺ ἔδειξας κατὰ προαίρεσιν τὸν ἴδιον γενναῖον ἀγῶνα μὲ αὐτούς, καὶ ἄλλον δέ, διατὶ ἐτίμησας τοὺς μάρτυρας αὐτοὺς μὲ τοὺς ἐδικούς σου πόνους· καὶ μὲ τὸν ζῆλον ὅπου ἔδειξες εἰς αὐτούς, ἔπλεξες καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου τὸν στέφανον, ὅπου πρέπει καὶ εἰς αὐτούς. Ἀλλὰ ἐλάτε ὅλοι ὁμοῦ σήμερον ἔσεῖς, οἱ ἱεροὶ καὶ πιστοὶ μου ἀκροαταί, καὶ συναχθέντες εἰς τὸν ναὸν τοῦτον τοῦ Ἁγίου ἃς ἐορτάσωμεν τὴν ἱεράν καὶ πανέορτον καὶ ἀξιεπαινετωτάτην τοῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου πανήγυριν, καὶ τὴν τούτου μνήμην ἃς ἐκτελέσωμεν. Πῶς δὲ καὶ μὲ ποῖον τρόπον τοῦτο ποιήσωμεν; ἔὰν ἀπορρίψωμεν μακρὰν ἀπὸ λόγου μας κάθε κοσμικὴν πομπήν, χορόν, καὶ κάθε ἀπατηλὸν καλλωπισμόν, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ξεφαντώματα καὶ τραγῳδία, τὰ ὁποῖα καλλωπίζουσι τὴν δαιμονιώδη πλάνην τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅλα τὰ παιγνίδια τῆς κοσμικῆς συγχύσεως καὶ τῆς ψευδοῦς ματαιότητος. Γέλωτος γὰρ ἄξια εἶναι αὐτὰ ὅλα, διὰ μέσου τῶν ὁποίων κυνηγοῦσιν τινες τὴν ψεύτικην δόξαν τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἄλλο πρᾶγμα δὲν εὑρίσκεται ταπεινότερον καὶ

δυστυχέστερον. Καὶ εὐωδιάζοντες καὶ μυρίζοντες ἕνας τὸν ἄλλον μὲ τὰ καλὰ ἔργα, ὡσὰν μὲ ῥόδα καὶ μύρα, ἃς στεφανώσωμεν τὸν μέγαν τοῦτον Ἀρχιερέα καὶ ὅσιον μὲ τὰ ἄνθη τῶν πνευματικῶν ἡσμάτων. Διατὶ ὁ μέγας καὶ ἱεροπάτωρ ἡμῶν Νικόλαος, μὲ τοιαῦτα μύρα ἠγαπᾷ νὰ χρίεται· μὲ τοιαύτας ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις εὐαρεστεῖται, καὶ εἰς αὐτὰ χαίρει περισσότερο, παρὰ ὅπου χαίρουσιν οἱ κακοδαίμονες Ἕλληνες εἰς τὰ θέατρα καὶ τὰς πομπικὰς ὑπερηφανίας. Εἰς αὐτὰ εὐφραίνονται οἱ τρεῖς γενναιότατοι ἀθληταί, οἱ ὁμόφρονες καὶ ὁμόψυχοι, οὓς προείπομεν μὲ τοὺς ὁποίους μαζί συνευρίσκεσαι, ὦ πάτερ, εἰς τὰς οὐρανίους αὐλὰς, καὶ μὲ αὐτοὺς συνεχλάμπεις, καὶ μὲ αὐτοὺς χορεύεις ἐν πνεύματι Θεὸν βλέπων, ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ παρὰ Θεοῦ βλεπόμενος καὶ φωτιζόμενος ἀπὸ τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν τε καὶ λαμπρότητα. Μὲ τὰς πρὸς τὸν Θεὸν λοιπὸν ἰκεσίας τῶν μαρτύρων τούτων καὶ μὲ τὰς ἰδικὰς σου θεοδέκτους πρεσβείας, θεῖτε Νικόλαε, ἄμποτε νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ κάθε ἐνόχλησιν τῶν δαιμόνων καὶ τῶν αἰρετικῶν, καὶ ἀπὸ τὰς μάστιγας τῶν ἀσθενειῶν καὶ τῶν ἄλλων πειρασμῶν καὶ παγίδων, ἀπὸ τὰς ὁποῖας περιπλέκονται καὶ πιάνονται οἱ ταλαίπωροι ἄνθρωποι, καὶ ἀπὸ ὅλους ὁμοῦ τοὺς κινδύνους· μὲ τὴν χάριν καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ ἐξαγοράσαντος ἡμᾶς μὲ τὸ τίμιον αἷμα τῆς ζωφόρου πλευρᾶς Τοῦ καὶ ἐλευθερώσαντος ἡμᾶς ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς πλάνης, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν· μεθ' οὗ πρέπει πᾶσα τιμὴ καὶ κράτος, δόξα τε καὶ μεγαλοπρέπεια, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.